

Δείκτης Αξιολόγησης 3.1: Ανάπτυξη και εφαρμογή διδακτικών πρακτικών

ΤΟΜΕΑΣ 3: ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΜΑΘΗΣΗ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ

Περιγραφή:

Ο δείκτης αυτός αναφέρεται στις διδακτικές πρακτικές που αναπτύσσονται στη σχολική τάξη. Βασικές διαστάσεις ποιότητας για την αποτίμηση των διδακτικών πρακτικών, μεταξύ άλλων, αποτελούν: ο σχεδιασμός της διδασκαλίας, η εφαρμογή διδακτικών μεθόδων και στρατηγικών οργάνωσης της τάξης ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των παιδιών και το αντικείμενο της διδασκαλίας, όπως επίσης και η αξιοποίηση του διαθέσιμου χρόνου και των μέσων διδασκαλίας. Επιπλέον, ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στην ενεργητική εμπλοκή των παιδιών στη διαδικασία της μάθησης και τη συμμετοχή τους σε μορφές ενεργητικής και συνεργατικής μάθησης.

Σκοπός:

Με τον συγκεκριμένο δείκτη επιχειρείται η αποτίμηση των διδακτικών πρακτικών που εφαρμόζονται στο νηπιαγωγείο. Αποτιμώνται παράμετροι που αφορούν τον σχεδιασμό της διδασκαλίας, τις διδακτικές μεθόδους, τη χρήση διδακτικών μέσων, τη διαχείριση του διδακτικού χρόνου, τη χρήση των ΤΠΕ και την ενεργητική εμπλοκή του μαθητή στη διαδικασία της μάθησης. Διαπιστώνονται καλές πρακτικές και εντοπίζονται προβλήματα και αδυναμίες.

Ειδικό ενδιαφέρον έχει η συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που αφορούν τον συγκεκριμένο δείκτη σε σχέση με άλλους δείκτες, όπως: Οργάνωση και συντονισμός της σχολικής ζωής, Ανάπτυξη και εφαρμογή παιδαγωγικών πρακτικών και πρακτικών αξιολόγησης των μαθητών, Σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών-μαθητών και μεταξύ των μαθητών, Ανάπτυξη εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και παρεμβάσεων, Αξιοποίηση, υποστήριξη και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού κ.λπ.

Εξετάζεται επίσης η πιθανή σύνδεση του δείκτη με την ανάπτυξη σχεδίων δράσης στη σχολική μονάδα.

Ενδεικτικά κριτήρια ποιότητας:

- Σχεδιασμός /δόμηση της διδασκαλίας και αξιοποίηση του διδακτικού χρόνου
- Καταλληλότητα και ποικιλία διδακτικών προσεγγίσεων
- Χρήση διαθέσιμου εξοπλισμού και μέσων από εκπαιδευτικούς και μαθητές
- Ενεργός συμμετοχή του μαθητή στη διαδικασία της μάθησης.

Μέθοδος εργασίας:

Για τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών του δείκτη θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί, μεταξύ άλλων, η ακόλουθη μέθοδος εργασίας:

- Ανάλυση κειμένων/τεκμηρίων από το αρχείο του νηπιαγωγείου (Βιβλίο Πράξεων Προϊσταμένης/διδακτικού προσωπικού, καταχωρήσεις του νηπιαγωγείου σε υπάρχουσες βάσεις δεδομένων, κ.λπ.) για τη διερεύνηση των ποσοτικών και ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη.
- Ημερολόγιο εκπαιδευτικών.
- Αλληλοπαρατήρηση της διδασκαλίας μεταξύ συναδέλφων (αντιστροφή ρόλων διδάσκοντα – παρατηρητή). Συζήτηση και αναστοχασμός.
- Ερωτηματολόγιο αυτοαξιολόγησης των εκπαιδευτικών.
- Συζήτηση με τα παιδιά σε σχέση με τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του δείκτη (π.χ. δραστηριότητες που τους αρέσουν ή που δεν τους αρέσουν, εργασία σε ομάδες κ.λπ.).

Διαθέσιμα στο νηπιαγωγείο στοιχεία για τη διερεύνηση του δείκτη:

Από το αρχείο του νηπιαγωγείου (Βιβλίο Πράξεων Προϊσταμένης/διδακτικού προσωπικού κ.λπ.) αξιοποιούνται και συνεκτιμώνται στοιχεία όπως:

- σχέδια ή σενάρια διδασκαλίας (αριθμός)
- πρόσθετο διδακτικό υλικό που έχει χρησιμοποιηθεί (είδος, μαθησιακή περιοχή)
- χρήση των ΤΠΕ στο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου (τρόποι ένταξης)
- καινοτόμες διδακτικές εφαρμογές που εμπλέκουν ενεργητικά τους μαθητές στη μαθησιακή διαδικασία (αριθμός, περιγραφή προσεγγίσεων)
- εκπαιδευτικές επισκέψεις (αριθμός, τόπος, σύνδεση με στόχους διδακτικού αντικειμένου).

Ενδεικτικά ερωτήματα διερεύνησης του δείκτη:

	1	2	3	4
Ο εκπαιδευτικός σχεδιάζει δραστηριότητες διατυπώνοντας σαφείς στόχους σύμφωνα με τους στόχους της κάθε μαθησιακής περιοχής του Προγράμματος Σπουδών και αυτούς που προκύπτουν από τις ανάγκες των μαθητών της τάξης του.				
Ο εκπαιδευτικός σχεδιάζει δραστηριότητες λαμβάνοντας υπόψη το διαθέσιμο διδακτικό χρόνο, την υλικοτεχνική υποδομή και τα μέσα διδασκαλίας που έχει στη διάθεσή του.				
Ο εκπαιδευτικός επιλέγει τις κατάλληλες διδακτικές προσεγγίσεις (ερωταποκρίσεις, μοντελοποίηση, επίλυση προβλήματος κ.λπ.) σύμφωνα με τους στόχους και το περιεχόμενο των δραστηριοτήτων, τις ιδιαίτερες και διαφορετικές ανάγκες και τα χαρακτηριστικά των μαθητών της τάξης του.				
Το περιεχόμενο των δραστηριοτήτων που σχεδιάζει ο εκπαιδευτικός ανταποκρίνεται πλήρως και επαρκώς στους στόχους που έχει θέσει και είναι προσαρμοσμένο στα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες των μαθητών της τάξης του.				
Ο εκπαιδευτικός σχεδιάζει δραστηριότητες αξιοποιώντας τις πληροφορίες που συλλέγει από τη συστηματική παρατήρηση των μαθητών στην τάξη.				
Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί ποικίλες διδακτικές στρατηγικές (ερωταποκρίσεις, μοντελοποίηση, επίλυση προβλήματος, επίδειξη κ.λπ.) ανάλογα με το αντικείμενο διδασκαλίας, τις διαφορετικές μαθησιακές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών της τάξης του.				
Ο εκπαιδευτικός εφαρμόζει ποικίλα οργανωτικά σχήματα στην τάξη (διδασκαλία στο σύνολο της τάξης ως ομάδες, εξατομικευμένη διδασκαλία, διδασκαλία σε ομάδες) ανάλογα με τους στόχους και το περιεχόμενο των δραστηριοτήτων και τις ανάγκες του κάθε μαθητή.				
Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί μεθοδολογικές προσεγγίσεις που στηρίζονται στο παιχνίδι, τη βιωματική και συνεργατική μάθηση και δίνουν έμφαση στη διαθεματική προσέγγιση της γνώσης (διερευνήσεις, σχέδια εργασίας, επισκέψεις κ.λπ.).				
Ο εκπαιδευτικός αξιοποιεί δημιουργικά την υλικοτεχνική υποδομή και το εκπαιδευτικό υλικό που διαθέτει το νηπιαγωγείο.				
Ο εκπαιδευτικός εμπλουτίζει την υλικοτεχνική υποδομή και το εκπαιδευτικό υλικό προκειμένου να επεκτείνει τη μάθηση των μαθητών.				

Οι μαθητές χρησιμοποιούν με δημιουργικό τρόπο τον εξοπλισμό και τα διαθέσιμα μέσα που διαθέτει το νηπιαγωγείο.				
Ο εκπαιδευτικός σχεδιάζει και οργανώνει δραστηριότητες, δίνοντας την ευκαιρία στους μαθητές να συμβάλουν στην τελική διαμόρφωσή τους.				
Ο εκπαιδευτικός προσφέρει στους μαθητές επιλογές, τους δίνει ευκαιρίες να αναπτύξουν τις ιδέες τους, να προτείνουν, να ρωτήσουν και να διατυπώσουν υποθέσεις.				
Το ημερήσιο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου περιλαμβάνει μαθησιακές εμπειρίες που ξεκινάνε από τα ίδια τα παιδιά και τα ενδιαφέροντά τους (π.χ. θεματική προσέγγιση, σχέδια εργασίας, διερευνήσεις κ.λπ.).				
Στον σχεδιασμό του προγράμματος λαμβάνονται υπόψη τα ενδιαφέροντα και οι ανάγκες των παιδιών.				

Πρόσθετα στοιχεία

Οι εκπαιδευτικοί καθορίζουν πρόσθετα συμπληρωματικά στοιχεία και διαμορφώνουν ερωτήματα διερεύνησης των ποιοτικών χαρακτηριστικών του δείκτη σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας.

Φόρμα αποτίμησης του δείκτη: Ποσοτική αποτίμηση και αιτιολόγηση

Τομέας:				
Δείκτης:				
1	2	3	4	